
6.2. HELBURUAK

Hona hemen lan honen helburuak:

HELBURU OROKORRA

EAEko Osasun Sistematik modu integralean jarduteko esparrua ezartzea osasun-sistemaren partaidetza behar duten pertsona transexualen kasuetarako.

HELBURU ESPEZIFIKOAK

Asistentzia-maila guztietan ezarriko diren jarraibideak eta jardunbiderako gomendioak ezartzea.

Adin pediatrikoa:

- Gomendio eta zirkuituak egitea kasuak identifikatzeko eta bereizita lantzeko
- Ebaluazio psikiatrikoa eta psikologikoa egiteko gomendioak prestatzea eta, hala badagokio, laguntza psiko-emozionala eta/edo arreta psikiatrikoa ematea
- Balioespen endokrinologikoa egiteko gomendioak prestatzea eta, hala badagokio, tratamendu hormonala egitea

Helduaroa:

- Gomendio eta zirkuituak egitea kasuak identifikatzeko eta bereizita lantzeko
- Ebaluazio psikiatrikoa eta psikologikoa egiteko gomendioak prestatzea eta, hala badagokio, laguntza psiko-emozionala eta/edo arreta psikiatrikoa ematea
- Balioespen endokrinologikoa egiteko gomendioak prestatzea eta, hala badagokio, tratamendu hormonala egitea
- Balioespen kirurgikoa egiteko gomendioak prestatzea eta, hala badagokio, ebakuntza kirurgikoa egitea

6.3. METODOLOGIA

6.3.1. GALDERAK ZEHAZTEA. PICO FORMATUA (PAZIENTEAK, ESKU-HARTZEA, KONPARAZIOA ETA EMAITZAK)

Galderak talde klinikoak zehaztu zituen, koordinatzaile metodologikoaren laguntzarekin. Hasieran, galderak modu generikoan egin ziren eta gero PICO galderaren formatura aldatu ziren; dokumentu honen egituraren arabera sailkatu ziren galderak.

Galdera kliniko generiko batetik PICO metodoaren bidez bereziki egindako galdera batera igarotzeko, honako osagai hauek izan behar dira kontuan:

- **Pazientea/pertsona:** adin-taldeak, gaixotasunaren estadia (kasu honetan ez gara gaixotasunaz ari, egoeraz baizik), komorbiditatea eta abar.
- **Esku-hartzea:** teknika, gailua, botika, jokatzeko modua edo prozedura, faktore pronostikoa, agente etiologikoa, proba diagnostikoa eta abar.
- **Konparazioa:** aztergai den esku-hartzeaz besteko aukerari dagokio, hala nola: ohiko tratamendua edo plazeboa, arrisku-faktorarik eza, agente etiologikorik eza, urre-patroia edo erreferentziakoa proba diagnostiko batean eta abar.
- **Emaitzak (outcome-ak):** emaitza-aldagai klinikoki garrantzitsuak eraginkortasunari, pronostikoari edo etiologiari buruzko azterlanen kasuan, eta errendimendu edo baliozkotasunaren estimatzaileak.

Hasieran, jardun-esparruaren arabera banatu ziren: Lehen mailako arreta edo Genero Nortasunaren Nahasteetako Unitatea (GNNU).

Jarraian, pertsona transexualaren adinaren arabera: 1) heldua eta 2) adin pediatrikoa.

Horren ondorioz, blokeak azpi-ataletan banatu ziren. Adin pediatrikoa: a) kasuak identifikatzea. Ebaluazio psikologikoa eta laguntza psiko-emozionala; b) balioespen endokrinologikoa. Esku-hartze hormonal. Helduaroa: a) kasuak identifikatzea. Ebaluazio psikologikoa eta laguntza psiko-emozionala; b) balioespen endokrinologikoa. Esku-hartze hormonal; c) balioespen kirurgikoa. Ebakuntza kirurgikoa.

Lantaldeak honako **galdera** hauek zehaztu zituen:

OSASUN-ARRETA LEHEN MAILAKO ARRETAREN ESPARRUAN

Lehen mailako arretako pediatriak zer eginkizun betetzen du?

Familiako eta komunitateko medikuntzak zer eginkizun betetzen du?

GENERO NORTASUNAREN NAHASTEETAKO UNITATEAK (GNNU)

GNNU: zer dira eta zertarako balio dute?

Nola egiten zaio harrera GNNUra jotzen duen erabiltzaileari?

ADIN PEDIATRIKOKOEN OSASUN-ARRETA GNNUAN

KASUAK IDENTIFIKATZEA. EBALUAZIO PSIKOLOGIKOA ETA ENDOKRINOLOGIKOA

Nola identifika dezakegu adin pediatrikoko pertsonen transexualitate-egoera?

Haurrarekin elkarriketa egin behar da hasierako balioespenean? Eta jarraipenean?

Ikuspegi psikologikotik begiratuta, nola identifikatuko ditugu esku-hartze hormonolak mesede egin diezaiekeen adin pediatrikoko pertsonak?

Nola jokatu beharko genuke ikuspegi psikologikotik begiratuta adin pediatrikoko pertsonekin tratamendu hormonalak hasteko?

Komeni al da adin pediatrikoan gizarte-iraganbidea egitea?

BALIOESPEN ENDOKRINOLOGIKOA. ESKU-HARTZE HORMONALA

Zer azterketa mediko egitea gomendatzen da adin pediatrikoko pertsonekin esku-hartze hormonalak abiarazi aurretik?

Zer egoeratan dago kontraindikaturik esku-hartze hormonalak?

Zeintzuk dira esku-hartze hormonalaren helburuak?

Zer botika erabiltzen dira esku-hartze hormonalean adin pediatrikoko pertsona transexualekin? Seguruak al dira? Haien efektua itzulgarria ala itzulezina da? Zer arrisku/albo-ondorio dituzte?

73

HELDUEN OSASUN-ARRETA GNNUAN

KASUAK IDENTIFIKATZEA. EBALUAZIO PSIKOLOGIKOA ETA ENDOKRINOLOGIKOA

Nola identifika dezakegu transexualitate-egoera helduengan?

Zein ebaluazio psikologiko mota gomendatzen da?

Nola identifika ditzakegu, ikuspegi psikologikotik begiratuta, balioespen endokrinologikoa egitera bideratu behar diren pertsonak?

Nola identifika ditzakegu, ikuspegi psikologikotik begiratuta, balioespen kirurgikoa egitera bideratu behar diren pertsonak?

BALIOESPEN ENDOKRINOLOGIKOA. ESKU-HARTZE HORMONALA

Zer azterketa mediko egitea gomendatzen da esku-hartze hormonalak abiarazi aurretik?

Zer egoeratan dago kontraindikaturik esku-hartze hormonalak?

Zeintzuk dira esku-hartze hormonalaren helburuak?

Zein esku-hartze hormonal da egokiena emakume transexualen kasuan? Zer onura, arrisku/albo-ondorio ditu?

Zein esku-hartze hormonal da egokiena gizon transexualen kasuan? Zer onura, arrisku/albo-ondorio ditu?

Esku-hartze hormonalaren ondoren, jarraipeneko zer plan egitea gomendatzen da?

BALIOESPEN KIRURGIKOA. EBAKUNTZA KIRURGIKOA

Zer azterketa mediko egitea gomendatzen da ebakuntza kirurgikoa egin aurretik?

Zer egoeratan dago kontraindikaturak ebakuntza kirurgikoa?

Zeintzuk dira ebakuntza kirurgikoaren helburuak?

Zein ebakuntza kirurgiko da egokiena emakume transexualen kasuan? Zer onura, arrisku/albo-ondorio ditu?

Zein ebakuntza kirurgiko da egokiena gizon transexualen kasuan? Zer onura, arrisku/albo-ondorio ditu?

6.3.2. ONARTZEKO ETA KANPOAN UZTEKO IRIZPIDEAK

Informazio-bilaketa pragmatikoa egin zen, eta bereziki, honako hauek bilatu ziren: berrikuspen sistematikoak, jardunbide klinikoaren gidak eta adostasun-dokumentuak, esanbidezko metodologia dutenak.

Esanbidezko adostasuna ez duten dokumentuak, kalitate txikiko berrikuspen sistematikoak eta azterlan indibidualak alde batera utzi ziren.

6.3.3. INFORMAZIOA BILATZEA

Informazioa honako datu-base hauetan bilatu zen: Medline, Embase, National Guidelines ClearingHouse, Cochrane database of Systematic Reviews, CRD (INAHTA, NHS EED eta DARE).

6.3.4. IRAKURKETA KRITIKOA

Irakurketa kritikoa egiteko, Eusko Jaurlaritzaren Osasun Saileko Ostebaren FLC irakurketa kritikorako plataforma erabili zen. <http://www.lecturacritica.com/es/>.

6.3.5. GOMENDIOAK PRESTATZEA

Metodologia-koordinatzaileak lagunduta egin ziren gomendioak, SIGN metodoaren arabera. Scottish Guidelines Intercollegiate Network. <http://www.sign.ac.uk>